

УДК 657.1

Дерій М.В.

Тернопільський національний економічний університет

МОТИВАЦІЯ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Облік грошових коштів виступає, так званим, першовитоком для налагодженого процесу функціонування обліку загалом і відіграє таку ж роль в формуванні зведених показників. Він є всюди і завжди, а нестача грошових коштів призводить до штрафних санкцій, втрат, банкрутства.

В умовах посилення світової економічної та політичної і економічної кризи в Україні, постає нагальна необхідність здійснення ефективної оптимізації грошових коштів на основі продуманої системи управління грошовими коштами, витоки якого починаються саме із характеристики даних обліку грошових коштів.

Для цього ми пропонуємо розглянути облік грошових коштів з точки зору планування, організації, мотивації і контролю, адже сам облік грошових коштів тісно пов'язаний із даними функціями управління. Якщо забезпечити функціонування добре продуманої системи руху грошових коштів, то можна здійснювати ефективніше ведення обліку. Управлінські функції відповідним чином проявляються в процесі обліку грошових коштів (рис. 1).

На етапі планування, максимально чіткий і продуманий план асигнувань та кошторис скоротить витрачання часу бухгалтера на заповнення ним додаткової документації при виникненні потреби в додаткових коштах чи надлишках в процесі діяльності бюджетної установи.

На етапі організації досконала автоматизація та законодавча база забезпечить високоякісне ведення обліку з позиції точності, акуратності, повноти і своєчасності заповнення платіжних доручень, меморіальних ордерів, балансу, звітності.

На етапі, контролю чітка й налагоджена система планування та організації забезпечить швидкий і комплексний контроль, що позитивно вплине на формування високих результатів проведеного управлінського процесу.

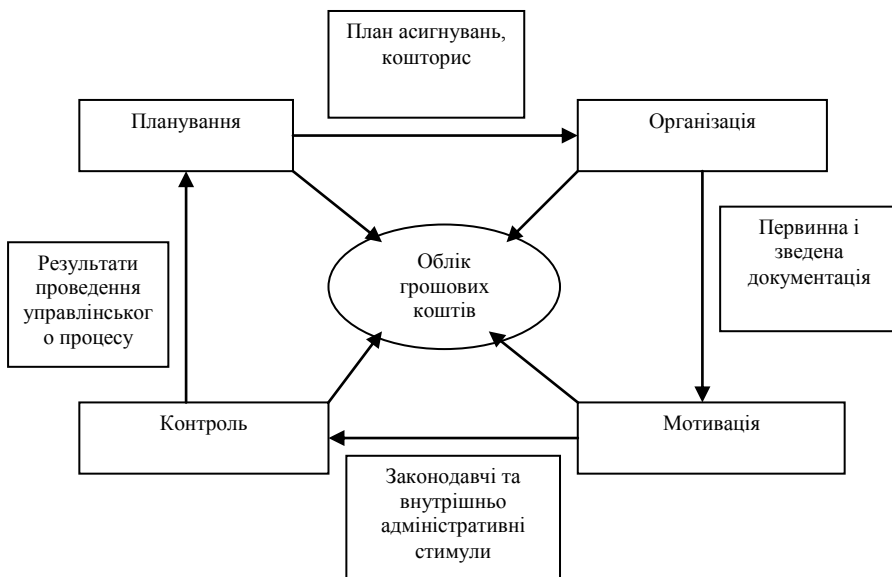

Рис.1. Управлінські функції та їх зв'язок в процесі обліку грошових коштів у бюджетних установах

В даному науковому дослідженні спробуємо детальніше розглянути функцію мотивації розвитку обліку грошових коштів, котра, на нашу думку, органічно пов'язана з іншими функціями та стимулює до ефективнішої діяльності.

С.Мочерний зазначає, що «стимули до ефективної праці є матеріальне стимулювання; нематеріальне стимулювання» [1, 266], а В.В. Стадник, М.А. Йохна, вважають, що мотивація - результат впливу на особистість внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, що спонукають її до діяльності, задають межі і форми діяльності і спрямовують цю діяльність на досягнення певних цілей [2, 473].

Функція мотивації розвитку обліку грошових коштів може досліджуватись на декількох рівнях:

1. законодавчому та місцевому рівнях;
2. на рівні адміністрації бюджетної установи;
3. на рівні бухгалтерії;
4. на рівні програміста, що займається автоматизацією обліку.

Всі чотири згаданих вище рівні повинні сприяти розвитку мотивації обліку в таких аспектах стимулювання:

1. прозорості та правдивості ведення та заповнення розрахункових документів;
2. удосконалення системи документації: платіжних доручень та інших розрахункових документів, Журнал - Головної ;
3. удосконалення системи автоматизованого обліку і контролю за грошовими коштами та розрахунками;
4. внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів.

Ми вважаємо, що прозорість та правдивість відображення в обліку справжніх даних є основою функціонування обліку грошових коштів, але вони і в значній мірі залежать від бухгалтера. Тому необхідно:

- виплачувати працівникам бухгалтерії відповідно до їхньої роботи справедливу заробітну плату;
- здійснювати контроль за правильністю заповнення документів і в разі невиявлення під час ревізії значних порушень винагороджувати працівників облікової служби певною премією чи декількома днями додаткових вихідних;
- сприяння кар'єрного росту та морально-здорової атмосфери в колективі.

Якщо йдеться про підприємства не бюджетної сфери, то тут відіграють роль такі стимули:

- при ефективному здійсненні розрахунків із податків і платежів, забезпечити податковою пільгою на один чи декілька місяців;
- в разі ефективного ведення обліку сприяти залученню в таке підприємство іноземних інвесторів.

Мотивація також виражається у русі документації. Наприклад, платіжне доручення, меморіальні ордери є основою для заповнення Журнал-Головної. Журнал-Головна, в свою чергу, - мотивом для заповнення звітності. Первинна і зведена документація – мотив для складання Акту ревізії. Акт ревізії – мотив для покращення планування та складання і затвердження Плану асигнувань й кошторису.

З метою удосконалення документації (платіжних доручень та інших розрахункових документів, Журнал – Головної) доцільно оголошувати між молодими спеціалістами, студентами, практикантами, котрі проходять практику конкурс на удосконалення того чи іншого грошового документа чи виявлення певних недоліків відповідно до специфіки організації. Переможець

може бути забезпечений роботою. Оскільки, молодий спеціаліст чи практикант ознайомився із структурою бухгалтерії установи і його погляд ще не заангажований стандартними підходами, він може розробити рекомендації для покращення діяльності бухгалтерії, котрі можливо не помічали самі працівники.

На даний момент розвитку суспільства, хоч і динамічно проходить автоматизація обліку, але вона є не досконалою. Відповідно збої в системі автоматизації обліку можуть призводити до втрати певного обсягу інформації, іноді навіть досить значного.

При здійсненні автоматизації обліку грошових коштів мотивація стимулює:

- проведення грошового конкурсу між програмістами та бухгалтерами з метою удосконалення системи обліку грошових коштів;
- сприяння з боку керівника грошових винагород програмістам за позитивні нововведення.

Мотивом для удосконалення законодавчо нормативно-правової бази є:

- результати конференції і семінарів з метою зміни нормативно-правової бази з обліку грошових коштів і розрахунків;
- пропозиції бухгалтерів, економістів, програмістів з прийняття закону щодо ведення автоматизованих форм обліку, в тому числі обліку грошових коштів та розрахунків;
- налагоджена система взаємовідносин між всіма рівнями організаційної структури.

Таким чином, під мотивацією розвитку обліку грошових коштів ми розуміємо, налагоджену систему стимулювання розвитку грошових коштів на всіх рівнях з метою удосконалення документації, автоматизації і взаємовідносин між зацікавленими й взаємопов'язаними сторонами.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3/ Редкол.: Мочерний (відп.ред) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 952 с.
2. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Підручник. Вид. 2-ге, вип., доп. - К.: Академвидав, 2007. – 472 с. (Альма-матер)